

ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ

№ 29 (197)

27

ЖОВТНЯ
1962 року
СУБОТА

ОРГАН ПАРТБЮРО, КОМІТЕТУ ЛКСМУ, ПРОФКОМУ
ТА РЕКТОРАТУ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ імені О. М. ГОРЬКОГО

Ціна 1 коп.

НАШІЙ ДРУЖБІ МІЦНІТИ

Відтоді, коли першого січня 1959 року з вершин Сієрра-Маестри в долину спустилася слава кубинська революція, коли в столицю Палаючого острова — білокам'яну Гавану увійшли тисячі «бородачів» — беззавітних борців за свободу народу, прогресивні люди світу всім своїм серцем — з кубинцями. Ім-бо близькі й дорогі безсмертні ідеали свободи, рівності, братерства.

Це було восени минулого року. Велика група студентів Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького допомагала колгоспникам Бобринецького району на Кіровоградщині збирати врожай. На ланах широкополіх українські студенти міцно подружилися з молодими кубинцями, які приїхали в Радянський Союз на навчання. А прийшов час розставатися — організували великий вечір інтернаціональної дружби. Разом співали радянські й кубинські пісні, вели спільний хоровод дружби. На знак цього подарували брати з-за океану студентам Києва свій революційний прапор.

Тоді й вирішили майбутні педагоги налагодити тісні зв'язки з героїчною Кубою, розказати далеким друзям про своє життя, про розвиток освіти в Радянській країні.

І ось через моря й океани,

за тисячі кілометрів полетів від колективу інституту теплий лист.

Невдовзі на адресу Київського педагогічного надійшов великий конверт. Зворотня адреса: Республіка Куба, Міністерство виховання.

35 фотографій відображають майже всі галузі будівництва нового життя. Але переважна більшість їх — показ досягнень Куби в галузі народної освіти, у справі культурної революції. Ще недавно майже половина населення Куби була неписьменна. Одно з головних революційних перетворень — загальна реформа освіти, проведена урядом Фіделя Кастро.

«Школи замість казарм!» — лозунг революційної Куби. В багатьох районах країни споруджуються нові шкільні містечка. Про одне з них розповідає невеличка брошура: в самому серці легендарних гір Сієрра-Маестра 26 липня 1960 року відкрито чудесне шкільне містечко, яке носить назву великого «борця тисячі боїв», національного героя Куби Каміліо Сьєнфугоса. У всьому — в просторих учбових приміщеннях з світлим класами, в затишних будиночках, де живуть школярі, у великому стадіоні, басейні, музеї, бібліотеці відчувається батьківське піклування уряду

про майбутнє країни — її дітей.

А ось фотознімки новозбудованих чепурних будиночків, замість бамбукових хатин, в яких раніше жили трудящі, нових шкільних корпусів, вільних трудівників полів — членів сільськогосподарських кооперативів...

Минулий рік на Кубі був роком освіти. Кубинці вирішили: хай в країні не буде жодної неписьменної людини. У відповідь на заклик Фіделя Кастро тисячі юнаків і дівчат з народу стали славними «бригадистами» — добровольцями освітянського фронту. На фотографіях — усміхнені кубинські дівчата, які несуть світло знань людям. А ось ці юнаки та дівчата вже студенти вищого педагогічного навчального закладу революційної Куби.

Великий інтерес викликає надіслана кубинськими друзями книга «Ми переможемо!». Це підручник для тих, хто починає вчитися. На обкладинці книги — тисячі кубинців, які вийшли на боротьбу з неписьменністю.

Великою любов'ю і повагою користуються серед кубинців учителі. Саме вони допомогли молодій країні у такій короткий строк ліквідувати неписьменність. З обкладинки журналу «Нова зброя» (орган Національної комісії по ліквідації неписьменності при Міністерстві виховання) дивиться юнак з розумними, допитливими очима. Цей номер журналу присвячений пам'яті молодого вчителя-добровольця Конrado Бенітеса Гарсія, який загинув від рук ворогів революції на початку «року освіти» на Кубі.

Цей учитель — жертва тих, хто робить свою чорну справу. — говорив про Конrado Бенітеса Гарсія вождь кубинської революції Фідель Кастро. — Його кров послужить для того, щоб подвоїти наші прагнення виграти бій, який ми ведемо проти неписьменності.

В центрі Гавани — монументальна споруда. Це — державний університет. На фронтоні гасло — «Ми переможемо, бо на нашому боці історія!». Діти робітників і селян готуються тут стати інженерами, агрономами, лікарями.

У фешенебельній частині міста, в красивому багатопверховому будинку, що належав одному з багатіїв-батиствівців, — перший в історії Куби студентський гуртожиток.

Велика непорушна дружба зв'яже героїчний кубинський народ з радянськими студентами. Багато цікавого дізналися майбутні українські педагоги з матеріалів, надісланих з далекої Куби.

«Колектив студентів, аспірантів, професорсько-викладацький склад інституту, — говориться в листі, надісланому у відповідь з Києва, — з великим інтересом стежить за вашою героїчною боротьбою. Ми захоплені вашими чудовими подвигами в труді й навчанні.

Дозвольте назвати вас своїми революційними братами. Народ Радянського Союзу завжди з вами, дорогі кубинські друзі!»

Ми завжди з тобою, Куба! І в ці дні клятва юних сердець звучить як грізна відповідь тим, хто намагається задушити свободу наших друзів.

А. ПОНУРКО.

(«Радянська освіта» від 15 вересня 1962)

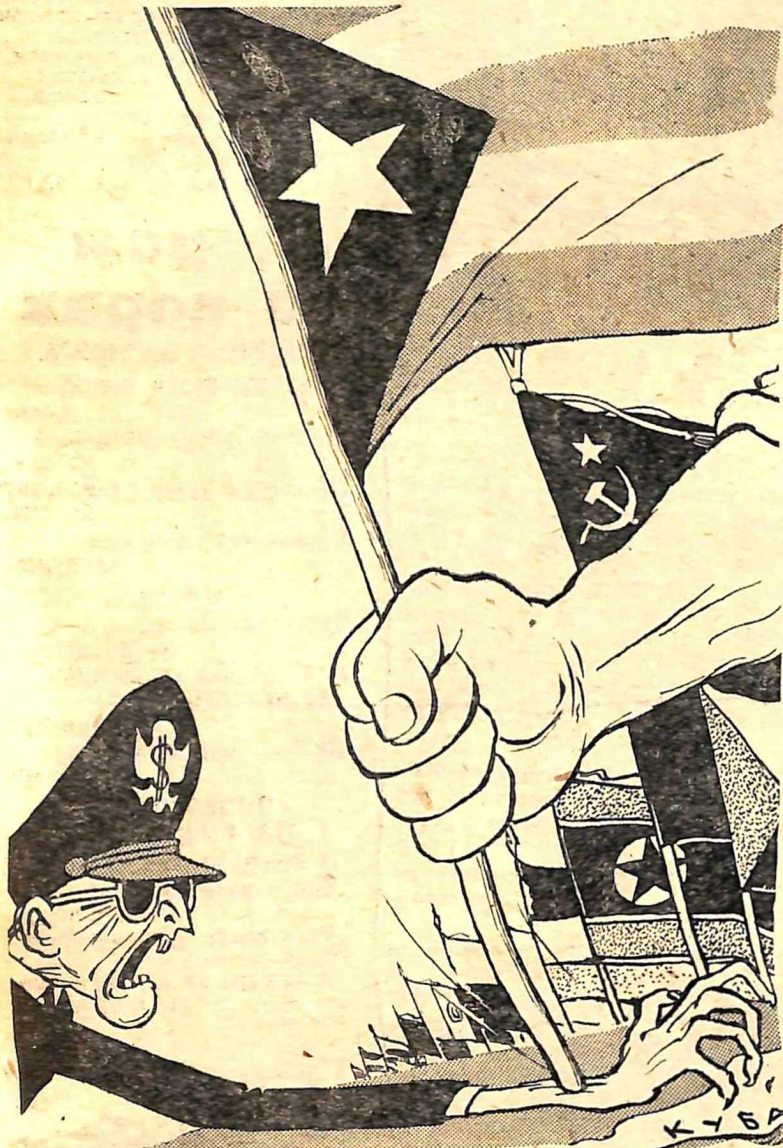
О. АНТИПОВА

Радянський Союз звертається з закликом до всіх урядів і народів підняти голос протесту проти агресивних дій Сполучених Штатів Америки щодо Куби та інших держав, рішуче засудити ці дії і поставити перешкоду на шляху розв'язування урядом США термоядерної війни.

Радянський уряд зробить все від нього залежне, щоб зірвати агресивні заміри імперіалістичних кіл США, відстояти і зміцнити мир на землі.

Радянський уряд висловлює тверду впевненість, що радянський народ ще більше підвищить свої трудові зусилля в ім'я зміцнення економічної і оборонної могутності Радянської Батьківщини. Радянський уряд вживає всіх необхідних заходів до того, щоб наша країна не виявилась захопленою знеачка і була спроможною дати гідну відповідь агресорові.

(Із Заяви Радянського уряду)

Дядько Сем: — А тепер я звертаюся в ООН зі скаргою на агресивні дії Куби.
Мал. Ю. Козюренька.

Ми протестуємо!

Закінчилися лекції. Студенти і викладачі інституту зібралися в актовому залі, щоб висловити свій гнівний протест в зв'язку з новою провокацією американських імперіалістів, які хочуть задушити кубинську революцію, розв'язати нову світову війну.

Виступає старий комуніст, учасник громадянської і Вітчизняної воєн, полковник у відставці Д. Реутський. Він говорить про ті страхотливі плани, які виношує американська воєнщина, мріючи про світове панування. Вона не зупиняється перед провокаціями і прямим розбоям заради своїх ганебних цілей. Останні події в Карибському морі свідчать про те, що народи світу повинні ще з більшою настирливістю боротися за справу миру, бути напоготові.

Виступають студенти В. Коваль, Б. Литвиненко, А. Денисенко. Вони висловлюють своє обурення з приводу агресивних вчинків американських паліїв війни щодо революційної Куби, таврують ганьбою провокації пентагонівських стратегів атомної війни. Кубинському народові не страшні погрози і залякування, бо з ним разом іде радянський народ і весь соціалістичний табір, все прогресивне людство.

— Моє життя належить рідному народові, Комуністичній партії і я готовий стати на перший захист, щоб захищати справу Жовтня, — сказав студент педагогічного факультету Зубченко. — Хоч Куба від нас і далеко, але там буде наше вільне життя, новий світ. Коли потрібно, я піду захищати справу кубинського народу, завоювання його революції.

— Я — моряк, нещодавно демобілізувався, щоб вчитися, стати спеціалістом своєї справи. Проте погони воїна Радянської Армії я зберіг і, коли потрібно буде, знову надіну їх, щоб стати на захист рідного краю. Нехай знають американські імперіалісти, що наш народ не віддасть на розтерзання революційну Кубу! — ці слова студента і курсу фізико-математичного факультету Барнівського викликають повну підтримку всіх присутніх.

На мітингу також виступила аспірантка Сапарова, студентка Рейнблат, яка прочитала свій вірш про революційну Кубу.

Учасники мітингу одностайно прийняли резолюцію, в якій схвалюють Заяву Радянського уряду, засуджують ганебні дії американських імперіалістів, вимагають припинити агресивні дії паліїв нової війни проти революційної Куби.

Цей лист нам люб'язно запропонувала Ніна Василівна Сурова, доцент кафедри російської мови. Він прийшов із далекої Куби, де працює вчителем російської мови студентка нашого інституту Олександра Антипова. Подіємо лист із деякими скороченнями.

Зараз у нас закінчується серпень. Кожен день 40 градусів «тепла». Морська вода як парне молоко. Єдиний порятунки холодний душ і кінотеатри. Але сидіти довго під душем не рекомендують лікарі, а висиджувати в театрах не дозволяє почуття бридливості, з яким дивлячись деякі американські фільми. Зате у нас є свій чудовий театр під назвою «Чаплін» (для вчителів і учнів), де показують радянські фільми, фільми країни народної демократії і перші кубинські фільми. А зовсім недавно ми дивилися «Іванове дитинство».

У школі ми вже пройшли такі теми, як прикметник, прикметник, і мої учні почали захоплюватися фразами на зразок: «...у нього були худі і бліді вуха», «...мій батько-тонкий мужчина, а мама — повільна жінка», «...я лежу головою сюди, а мій брат лежить головою туди», або «наші дівчата біжать швидко, бо вони молоді» і т. д.

А останнім часом мої учні заговорили віршами, що мене особливо лякає. Справа в тому, що вони римуєть свої вірші, нехтуючи всіма правилами російської орфографії і фонетики, — зате який ритм, яка специфіка! З учнями зав'язалась справжня холодна війна, у якій основною зброєю були мої палкі посилення на різноманітні словниці. Не допомогло! Виручила контрольна робота за чверть, де я вийшла переможцем: вірші віршами, а орфографію треба знати! Контрольну написали без жодної «двійки»...

З 1 вересня розпочинаються канікули, і ми з учнями їдемо

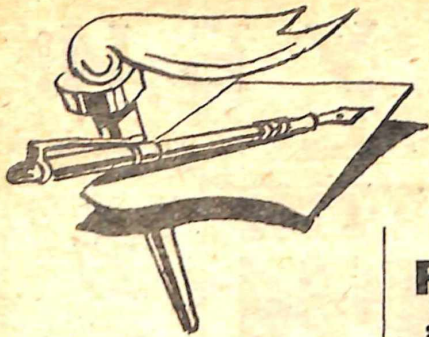
збирати кофе. Працювати будемо далеко від Гавани — біля Сьєрра-Маестро, що в перекладі означає «закрита вчителька». Ця поетична назва гір повністю себе виправдала. Це тут народилася свобода Куби, тут почалася Кубинська революція, тут зараз вчать дві з половиною тисячі студентів — майбутніх учителів.

Ми теж там були. Перший раз випадково. До нас прибув Фідель Кастро і запропонував поїхати в Сант-Яго на свято 26 липня. Дорога була довгою і жаркою — за добу ми проїхали через всю Кубу і опинилися на місці в розпалі карнавалу. Наступного дня нам показали казарми Монкада (тепер там школа), а трохи пізніше ми з'явилися на трибунах. Слухали виступ Фіделя. Потім піднімалися на вершину гори. Висота 2500 м., за спиною ріюкази, де того ж-тропічна злива.

Ми побували на місцях, де точилися бої з військами Батісти, в печерах, де жив Фідель з бойовими соратниками, в класі школи. А діти там чудові! Ви уявляєте, яким стане кубинський народ, коли ці юнаки і дівчата, що вивчають марксизм-ленінізм, читають твори Леніна, розійдуться у найвіддаленіші кутки країни і будуть вчити дітей правди, свободи, вірності революції!

Загалом вражені стільки, що про всі важко написати. Проте є одно, про яке я хочу розповісти. Я розмовляла з Фіделем Кастро по-іспанському! При тому він сказав, що у мене виходить непогано. Але ж я розумію, що це не так. Тому й посилаю «штурму» іспанську мову. А зовсім недавно складала екзамен з цього предмету. Одержала 37 балів (тут 40-бальна система).

З цим — до побачення! Привіт студентам і викладачам інституту!

ФЕСТИВАЛЬ МОЛОДИ

Мал. М. Аврамчука.

Студентська

Залиш книжки і зошити,
Кімнату залиши, —
У вечір цей хороший ти
До мене поспіши.

Послухаєм, кохана,
Про що шумлять каштани,
Про що шумлять зелені над
Дніпром.

Навкруг сади квітчаються, —
В пахучий світ ходім...
Найбільш краси стрічається
У роки молоді

Подивимось, кохана,
Як зірка в небі тоне,
Як світла в небі тоне
над Дніпром.

Палкі бренять слова в устах,
Тобою прагну жити.
Згадай, русява, Фауста,
Життя — прекрасна мить.

Відчуємо, кохана,
Як сонце в серце гляне,
Як сонце знову встане
над Дніпром.

О. Боровко.

РОМАНТИКА

Я не брел в кукурузе
франтиком.

Для мене здесь кругом
романтика,

Для мене здесь і єсть поезія.
Хоть і руки о лист порезав я.
Сквозь рассветы и сквозь закаты

Шли машины, грузены
песнями.

Ветер песни с полей
подхватывал

И расплескивал над
преддверьями.

Хлебобоба заботой согрета,
Выпив солища из лета чаши,
На груди загорелую зрелость
Королева несла в початках.

Из полей возвращались
поздно мы,

Шли на кухню. В долине под
ивою

Ели борщ, уж заправлен-
ный звездами,

И усталые и счастливые.
Угощались арбузом яростно,

Запевали «Марину» модную.
Ночь плыла под луны

белым парусом,

Колыхаясь на волнах
мелодий.

Уводили девчат
объясниться

И «люблю» шептали
серьезно —

Опускали густые ресницы,
Голубые ресницы,

А в саду собаченка
визгливая

Долго лаяла звонко и
грустно —

Кто-то длинный с верхушек
сливы

Доставал тугие и вкусные.
В тишине, на ромашках

настоянной,
Пала, руки раскидав,

И над нашими снами
томными

Балериной заря
склонялась.

А. Руденко.

В. Гринько.

Волошки

Я люблю незабудки в лузі
І ромашки в старому саду,
Та, сказати по правді, друзі,
Я зривати їх не підду.

Хай потужать без мене
трешки,

Хай схиляються понад
шлях.

Бо найкраще люблю
волошки,

Що розквітли в твоїх очах.

БЕРЕЗА

(Новела)

Я знаю, що її посадив мій
дід. І тут, під білолицею сором-
ливою березою, двадцять років
тому розстріляли мого діда, на-
родного вчителя Семена Кочу-
бея, фашисти. Мати розповідала,
як вдерлися ці розлючені
пси до нашої хати, довго зну-
щалися над старим, хотіли виві-
дати, куди він заховав шкільне
майно і документи. А коли дід
плонув у мерзну пику німець-
кого офіцера, вивели його на
двір і поставили під березою.

МАМЕ

Когда ко мне приходит
грусть

И шлет донбасских гор-
привет.

Срываются два слога с уст
И я смотрю на твой портрет.

Я вижу, ты совсем не та...
И ярче проблеск седины.

В твоей слезинке вижу,
есть

Частица и моей вины.
И так мне хочется тогда

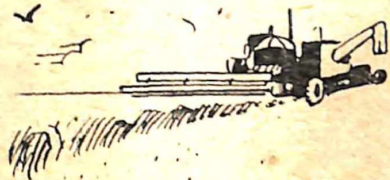
Стать снова крохотным
юнцом,

Чтоб с детской жадностью
прильнуть

К твоим губам своим лицом.

Н. СЕЛЕЗНЕВ.

СВІТАНОК

Розпівались піснями

В синім полі гучними

дзвінкі трактори,
І світанок розбуджений

ними,
Сонні очі позолі

відкрив.
Вже в конторі дівчата

зібрались,
З ферми пісню вловив

я нову.
А сонце лиш тільки

вмивалося:
Червоне, заспане —

в ставу.

М. ГУМЕНЮК.

КУЧЕРЯВОМУ

Хмелем кучерявиться твоє
волосся,

А на біса воно кому
здалося?

— Краще лисина сонце-
голова,

Як в такій кучерявій —
половалі!!!

«ЛІРИКА» В КИШЕНЯХ...
Недавно ж була стипендія...

Питають: — Де ж гроші поділа я?
— Додому приношу! — Не

вірете?
— Набиті кишені! Все —
«лірика?»

ТОДІ...
Чом хлопці так часто питають:

— Коли вже я заміж піду?
— Тоді, як сама закохаюсь,

Як в ньому себе я знайду.

ГОЛУБИ

Надворі хуга.
Лекція з історії

Про пройдені етапи
боротьби.

А за вікном дзвінким
аудиторії

Цілюються промерзлі голуби.
Затуркотали, чистим

снігом вмилися,
І в небо веснокрилах

потягло...
Чи не в студентів,

голуби, ви вчилися
Хай дах чужий —

любитеся всім на зло?!

Пером по перах

ПІВЕНЬ І КАЛЮЖА

Раз голосистий півень-
одинак

Калюжі душу схвилював
до дна.

Не штука душу схвилювать
до дна,

Коли у ній калюжна
глибина.

ЦВІЛЬ

Пишалась цвіль:
«І я цвіту»...

І їй завзято грали туш.
Так ти гордишся:

«Я пишу...
Як? — неважливо, був
би шум!»

ПОЧАТКІВЕЦЬ

НА РОЗДОРІЖЖІ

О критики! Хто їх збагне,
Той назавжди пишат

залишить —
Того б'ють за новаторство,
Того за не..

А іншого за те, що пише.
М. КЛИМЧУК.

ІЗ ПОДСЛУШАННОГО ОПРАВДАННЯ

«Масло каші не испортит», —
вспомнила продавщица и выли-
ла кружку воды в томатный
сок.

ТОНКОСТЬ ЧУВСТВА

Прочитав вопросы вытянуто-
го билета, студент всем своим
естеством почувствовал, что его
стипендия висит на волоске.

НЕЗАУРЯДНА

НАХОДИМОСТЬ

— А ви чому через пе-
реднюю, — спит кондуктор
вошедшего в троллейбус пасса-
жир.

— Я с ребенком.
— Где же он?

— А ребенок вошел через
заднюю площадку.

КРАТКИЙ ДИАЛОГ

Старушка (заметив толпу, об-
ступившую дерущихся, и при-
няв ее за очередь):

— Что дают? Кто крайний?..
Ротозей:

— В морду дают...

«ОРЕЛ»

(Почти по Крылову)

Лука. Лежащий в ней пья-
ница. Удивленная курица.

— Не удивляйся, голубуш-
ка, иногда орлам приходится и
ниже кур опускаться...

Василь ЧУХЛІБ.

Редактор П. ХРОПКО.

НЕ ЖУРИСЬ

Де з дівчиною ходили
ми

І збирали в лісі квіти,
Там хмарками лебеди-
ними

Проливає в вирій
літо.

Там галів багряних
плесам

Вже затоплені доріж-
ки,

И зажурилась підпе-
резана

Павутиною берізка.
За отими, мабуть,

чарами,
Що весною називались,
И за очима тими

карими.
Що під нею цідувались.

Для кохання
молодечого

Так була вона
гостинна...

И, солов'ями
зашебечена,

Залишалась в самотині.
Не журись, краса-

берізонько,
Ще зустрінешся ти з

ними.
До весни ідуть дорі-
женьки

Через осені і зими.

Етюд В. Тимошенка.